

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719200632
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1719200632.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcov: X/ H.. H. M., X.. XX.XX.XXXX, L. X. H. XXXX/X, J., X/ H.. K. M., X.. XX.XX.XXXX, L. X. H. XXXX/X, J., X/ C. H., X.. XX.XX.XXXX, L. R. XXXX/XX, J., Yšetci zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Remšíkovej, s.r.o., so sídlom Holubyho 35, Pezinok, proti žalovaným: X/ Š. E., X.. XX.XX.XXXX, L. F. X, R. E., X/ C. E., X.. XX.XX.XXXX, L. J. XXXX/X C., R. E., obaja zast. advokátom JUDr. Romanom Klimekom, so sídlom Radničné nám. 5, Pezinok, v konaní o zriadenie práva cesty k stavbe formou vecného bremena, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 29. júna 2020, č.k. 4C/13/2019-186, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/ a 2/ **p r i z n á v a** proti žalobcom 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo veci návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov, doručený súdu dňa 25.04.2019, ktorým sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia a uloženia povinnosti žalovaným strpieť prechod cez parcelu registra „C“, J.. Č.. XXX/X, nachádzajúcu sa v F.. Ú.. R. E. a tým umožniť prístup k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov, zapísaným na Z. Č.. XXXX, nachádzajúcim sa v F.. Ú.. R. E., S. R. E., S. J.: R. - K. G. R.. Č.. XXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“, J.. Č.. XXX/X a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zdržať sa zásahov, ktoré by vytvárali prekážku pre prechod cez parcelu registra „C“, J.. Č.. XXX/X, nachádzajúcu sa v kat. úz. R. E., k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov, zapísaným na Z. Č.. XXXX, nachádzajúcim sa v F.. Ú.. R. E., S. R. E., S. J.: stavba - rodinný dom R.. Č.. XXX, postavený na pozemku parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/X a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a do troch dní odo dňa doručenia uznesenia odovzdať žalobcom kľúče od vstupnej brány ohraničujúcej parcelu registra „C“, J.. Č.. XXX/X, nachádzajúcu sa v F.. Ú.. R. E. a vstup na ňu B. J. N. Y. S. R. E..

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa žalobou vo veci samej proti žalovaným domáhajú zriadenia vecného bremena v prospech každodobého vlastníka nehnuteľnosti: R. - K. G., R.. Č.. XXX, postavený na pozemku parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/X, B. na Z. Č.. XXXX, F.. Ú.. R. E., S. R. E., S. J., spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemok parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/X, o výmere 29 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na LV č. 3430, kat. úz. Svätý Jur, obec Svätý Jur, okres Pezinok. Následne navrhli nariadiť neodkladné opatrenie vo vyššie uvedenom znení, keď svoj návrh odôvodnili tým, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, zapísaných na Z. Č.. XXXX, nachádzajúcich sa v F.. Ú.. R. E., S. R. E., S. J.: stavba - K. G. R.. Č.. XXX, postavený na pozemku parcely registra „M., J.. Č.. XXX/X; pozemok parcely registra „M., J.. Č.. XXX/X, o výmere 84 m², zastavaná plocha a nádvorie; pozemok parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/X, o výmere 215 m²,

zastavaná plocha a nádvorie, pričom výška spoluvlastníckeho podielu žalobcov 1/ a 2/ je 2/3 k celku a výška spoluvlastníckeho podielu žalobkyne 3/ je 1/3 k celku. Stavba ich rodinného domu je určená na bývanie a nachádza sa na J. N. Č.. X Y. H. R. E. v časti, ktorá je Mestskou pamiatkovou rezerváciou R. E.. Žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi (každý vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku) nehnuteľností zapísaných na Z. Č.. XXXX, nachádzajúcich sa F. Ú. R. E., S. R. E., S. J.: stavba - rodinný dom R.. Č.. XXXX, postavený na pozemku parcely registra „C“, par. Č.. XXX/X; pozemok parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/X, o výmere 70 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie; pozemok parcely registra „C“, J.M.. Č.. XXX/X, o výmere 29 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie; pozemok parcely registra „C“, J.. Č.. XXX/XX, o výmere 199 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie.

3. Poukázal na to, že žalobcovia ďalej uviedli, že do ich rodinného domu sa vstupuje a vždy sa vstupovalo výlučne cez pozemok J.. Č.. XXX/X, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných, keďže iný vstup do rodinného domu žalobcov neexistuje a zároveň parcela Č.. XXX/X slúži aj na vstup do záhrady žalobcov (J.. Č.. XXX/X), nachádzajúcej sa za ich rodinným domom. Predmetná parcela č. XXX/X je pozemkom, ktorý vždy slúžil a aj slúži vlastníkom rodinných domov, vybudovaných na parcelách č. 225/8 (rodinný dom vo vlastníctve žalobcov) a na J.. Č.. XXX/X (rodinný dom vo vlastníctve žalovaných) na vstup do ich nehnuteľností. Ide o tzv. podbránie, účelom ktorého bolo zabezpečiť vstup do domov a príslušných záhrad, čo vyplýva aj z historického kontextu Mestskej pamiatkovej rezervácie Svätý Jur, pre ktoré je charakteristická uzatvorenosť jednotlivých domových parciel od ulice a vstup do domov len zo strany podbránia. Parcela Č.. XXX/X bola pôvodne vedená ako spoločný dvor a slúžila pôvodným vlastníkom ako pozemok, z ktorého sa vstupovalo do ich rodinných domov a záhrady, pričom v roku 2000 tzv. deľbovou zmluvou, zapísanou v KN ako Deľba V 864/00, boli právne vzťahy usporiadané tak, že pozemok J.. Č.. XXX/X s domom R.. Č.. XXX a pozemok J.. Č.. XXX/X pripadli do výlučného vlastníctva Anne Lopašovskej (zomr. dňa 02.04.2007) a pozemky J.. Č.. XXX/X s domom R.. Č.. XXXX, pozemky s J.. Č.. XXX/X C. J.. Č.. XXX/XX pripadli do podielového spoluvlastníctva žalovaných s tým, že uvedenou deľbou bolo na pozemku J.. Č.. XXX/X zriadené vecné bremeno in personam, spočívajúce v práve prechodu a prízjazdu, práve odchodu a odjazdu v prospech C. Z.. Spor medzi stranami, ako vlastníkmí susedných domov, začal tým, že žalovaní vyzvali žalobcov, aby bezodkladne upustili od neoprávneného užívania pozemku J.. Č.. XXX/X, keďže smrťou p. Z. zaniklo vecné bremeno, spočívajúce v práve prechodu, zriadené in personam, a zároveň žiadali o zriadenie si vlastného vstupu do rodinného domu R.. Č.. XXX, postaveného na J. Č.. XXX/X, na čo odpovedali žalobcovia návrhom na mimosúdne riešenie veci formou uzatvorenia zmluvy o zriadení vecného bremena in rem (právo prechodu k nehnuteľnosti) k pozemku J.. Č.. XXX/X, s čím však žalovaní vyjadrili nesúhlas a naďalej trvali na tom, aby žalobcovia nepoužívali ich parcelu na vstup do svojho rodinného domu. Hoci žalovaní sú si vedomí toho, že žalobcovia nemajú a ani nikdy nemali iný vstup do domu, opakovane uvádzali žalobcom a osobám, ktoré sa v dome zdržiavajú, že vchod (bránu) uzamknú a vymenia zámky, k čomu došlo dňa 20.04.2019, keď žalovaní vymenili zámok na bráne, slúžiacej ako vstup na J. Č.. XXX/X, a tým zabránili žalobcom dostať sa do ich vlastného domu, na čo žalobkyňa 2/ podala dňa 20.04.2019 trestné oznámenie. Žalovaný 1/ oznámil policajnej hliadke, preverujúcej oznámenie na mieste, že žalobcom vstup do domu neumožní a doposiaľ ani neumožnil.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že uznesením č.k. 4C 13/2019-54 zo dňa 13.05.2019 návrhu žalobcov v celom rozsahu vyhovel a nimi požadované neodkladné opatrenie nariadil. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 10Co 162/2019-158 zo dňa 29.01.2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 10Co 162/2019-181 zo dňa 12.05.2020 jeho uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie je založené na žalobcami netvrdených a neosvedčených skutočnostiach, keď žalobcovia majú podľa žaloby ako aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (aj podľa listu vlastníctva k nehnuteľnostiam) pobyt na iných adresách a nie v dome na J. X, R. E., ktorý je v ich spoluvlastníctve, pričom v žalobe, ani v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia netvrdili, že v predmetnom dome bývajú a naopak tvrdili (ale ničím neosvedčili), že v ich dome býva O.U. Z., ktorý sa konaním žalovaných nemá ako dostať k svojim osobným veciam a je donútený prespávať u známych. Odvolací súd ďalej uviedol, že vo východiskách pre nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia teda poukazovali na ujmu, ktorá vzniká zamedzením vstupu do ich rodinného domu O. Z., ktorý v ich dome býva, ktorý však nie je stranou v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a ani v spore o žalobe žalobcov. Poukázal tiež na to, že výroky nariadeného neodkladného opatrenia by mali upravovať výlučne právne vzťahy strán konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom výroky I. a II. napadnutého vyhovujúceho uznesenia sú neurčité, keď nešpecifikujú oprávnených. I keď

žalobcovia (okrem tvrdenej ujmy O. Z.) uviedli aj to, že konaním žalovaných im bol znemožnený vstup do ich domu, že žalovaní odstránili z brány poštovú schránku pre ich dom, že v uzamknutom podbrání sa nachádza spoločná vodomerná šachta a vodomer, vôbec neuviedli, aká konkrétna ujma práve im (bez nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia) týmto konaním žalovaných bezprostredne hrozí. Ďalej odvolací súd uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie má byť primerané a teda by malo byť nariadené v nevyhnutnom rozsahu, aby boli žalovaní ako vlastníci parcely Č.. XXX/X čo najmenej obmedzení, napriek tomu však súd prvej inštancie nariadeným neodkladným opatrením uložil žalovaným povinnosť strpieť prechod cez celú ich parcelu Č.. XXX/X a tým umožniť prístup k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov - k domu, a tiež zdržať sa zásahov, ktoré by vytvárali prekážku pre prechod cez túto parcelu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, teda priznal žalobcom (nad rámec rozsahu nevyhnutného prístupu k domu v ich spoluvlastníctve) až do skončenia konania o veci samej právo prechádzať po celej parcele Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných (až do záhrady žalobcov), ktorá slúži aj na vstup do záhrady žalobcov (J.. Č.. XXX/X), ktorá je za ich domom a ku ktorej nemajú iný prístup, hoci z predložených listinných dôkazov (katastrálna mapa a fotodokumentácia), ako aj z tvrdení samotných žalobcov vyplýva, že vchod do domu žalobcov je „zboku“. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na to, že je podľa ust. § 391 ods. 2 C.s.p. právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

5. Vec posúdil právne podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. d), § 326 ods. 1, § § 328 ods. 1 C.s.p. a podrobne vysvetlil inštitút neodkladného opatrenia, jeho účel, podmienky pre jeho nariadenie, ako i postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (všetko vysvetlil vyčerpávajúcim spôsobom a správne - poznámka odvolacieho súdu). V tejto súvislosti tiež konštatoval, že žalobcovia vo vzťahu k osvedčeniu ich tvrdení o bezprostredne hroziacej ujme uviedli, že tá spočíva v tom, že konaním žalovaných bol im ako vlastníkom domu znemožnený vstup do ich domu, pričom zamedzením vstupu do rodinného domu žalobcov vzniká ujma aj O. Z., ktorý v tomto dome prebýva a má v ňom svoje osobné veci, v dôsledku čoho je nútený prespávať u známych.

6. Ďalej citoval ust. § 3 ods. 1, § 123, § 124 a § 151o ods. 3 Obč. zák. a vysvetlil základné predpoklady pre zriadenie práva cesty súdom, a to, že právo cesty sa týka pozemku, ktorý je príľahlý k stavbe oprávneného z vecného bremena, právo cesty sa môže zriadiť len v prospech vlastníka stavby, vlastník stavby nemôže zabezpečiť prístup k stavbe inak, a že vecné bremeno zodpovedajúce právu cesty možno zriadiť iba na tento konkrétny účel. Výslovne uviedol, že navrhované neodkladné opatrenie musí byť primerané zabezpečovaniu nároku (bod 18 odôvodnenia napadnutého uznesenia). Vysvetlil, že zriadenie práva cesty predstavuje ultima ratio, a to keď prístup k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Uviedol, že cit. „ak aj súd dospeje k záveru, že právo cesty treba zriadiť, malo by to byť takým spôsobom a v takom rozsahu, aby vlastník pozemku bol čo najmenej obmedzený. Naopak v prípade, že sa vlastník stavby vlastným zavinením zbavil prístupu ku svojej stavbe, nemožno mu takéto právo cesty priznať, pretože nikto nesmie mať výhodu zo svojej nepoctivosti. Zriadenie práva cesty predstavuje vážny zásah do práva vlastníka pozemku, musí súd vždy prihliadnuť na spravodlivý pomer medzi výhodou, ktorú cesta poskytuje vlastníkovi stavby, a ujmu, ktorá by vznikla zriadením práva cesty pre vlastníka nehnuteľnosti. Pre rozhodnutie súdu o zriadení práva cesty je dôležitá aj tá skutočnosť, na aký účel slúži stavba, ku ktorej má byť právo cesty zriadené, aby sa mohol určiť aj rozsah práva cesty“ (odvolací súd opäť súhlasí - poznámka odvolacieho súdu).

7. Zo žaloby, ako aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k nim priložených listinných dôkazov súd prvej inštancie zistil, že vlastnícke, resp. spoluvlastnícke práva strán sporu ku konkrétnym nehnuteľnostiam a polohové usporiadanie jednotlivých parciel a rodinných domov strán na nich umiestnených korešpondujú s opisom skutkového a právneho stavu žalobcami jednak v žalobe, ako aj v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že do rodinného domu žalobcov sa vstupuje výlučne cez parcelu Č.. XXX/X, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných s tým, že iný vstup do rodinného domu žalobcov v súčasnosti neexistuje, že J.. Č.. XXX/X zároveň slúži aj na vstup do záhrady žalobcov (J.. Č.. XXX/X), nachádzajúcej sa za ich rodinným domom, že dňa 20.04.2019 žalovaní vymenili zámok na bráne, slúžiacej ako vstup na J.. Č.. XXX/X, pričom žalobkyňa 2/ podala v rovnaký deň trestné oznámenie, a že žalovaní žalobcom 1/ a 2/ neumožnili vstup do domu. Konštatoval tiež, že v roku 2000 boli Deľbovou zmluvou (zapísanou v KN ako Deľba V 864/00) právne vzťahy usporiadané tak, že parcela Č.. XXX/X s domom R.Ú.. Č.. XXX a parcela Č.. XXX/X pripadli do výlučného vlastníctva C. Z. a J.. Č.. XXX/X s domom R.. Č.. XXXX C. J. Č.. XXX/X C. Č.. XXX/XX pripadli do podielového spoluvlastníctva žalovaných s tým, že uvedenou deľbou bolo na pozemku J.. Č.. XXX/X zriadené vecné bremeno in

personam, spočívajúce v práve prechodu a prízjazu, práve odchodu a odjazdu v prospech C. Z., F. B. G. XX.XX.XXXX, čím zanikol aj prístup k domu žalobcov.

8. Po skutkovom a právnom posúdení návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu priložených listinných dôkazov považoval za osvedčenú existenciu (vlastníckeho a užívacieho) práva žalobcov, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, existenciu právneho vzťahu medzi žalobcami, ako vlastníkmi nehnuteľností (rodinný dom R.. Č.. XXX), na prístup ku ktorým požadujú zriadenie vecného bremena, na jednej strane a žalovanými, ako vlastníkmi J.. Č.. XXX/X, vo vzťahu ku ktorej žalobcovia požadujú zriadiť vecné bremeno právo prechodu a prejazdu in rem, na strane druhej, zároveň však vyhodnotil, že skutočnosti, tvrdené žalobcami v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je možné v intenciách citovaného výkladu a zákonných ustanovení považovať za skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko žalobcovia neosvedčili naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov strán a rovnako tak ani nebezpečenstvo im bezprostredne hrozacej ujmy. Poukázal na to, že žalobcovia vôbec nešpecifikovali, aká konkrétna ujma im bez nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia konaním žalovaných (uzamknutím brány, slúžiacej na vstup na parcelu Č.. XXX/X) bezprostredne hrozí. Ustálil, že žalobcovia v dome, ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctve, nebývajú a podľa ich tvrdení sa tam zdržiava (býva) O. Z., ktorému by konaním žalovaných mohla vzniknúť ujma, avšak keďže ten nie je stranou sporu, výroky požadovaného neodkladného opatrenia sa naňho nemôžu vzťahovať. Vyvodil, že ak žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukazovali na ujmu, ktorá zamedzením vstupu do ich rodinného domu vzniká tretej osobe, ktorá nie je stranou tohto sporového konania, nie je to možné považovať za osvedčenie ujmy bezprostredne hrozacej žalobcom, ako strane sporu, ktoré by odôvodňovalo potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v požadovanom rozsahu a znení.

9. Dospel tiež k záveru, že žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia požadovali nad rámec nevyhnutného prístupu k domu v ich spoluvlastníctve, aby súd uložil žalovaným povinnosť strieť prechod cez celú ich J. Č.. XXX/X, čím by tak umožnili žalobcom prístup k nehnuteľnostiam - k domu v ich vlastníctve až do záhrady žalobcov (J.. Č.. XXX/X), ktorá je za ich domom a tiež, aby súd uložil žalovaným povinnosť zdržať sa zásahov, ktoré by vytvárali prekážku pre prechod cez túto parcelu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a preto aj z tohto dôvodu nemohol nariadiť požadované neodkladné opatrenie, ktorým by žalobcom až do právoplatného skončenia konania o veci samej priznal právo prechodu po celej J. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných, nakoľko by to bolo v rozpore s požiadavkou primeranosti. V tejto súvislosti poukázal na to, že navrhované neodkladné opatrenie musí byť primerané nároku, má byť nariadené v nevyhnutnom rozsahu a pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, jeho zásahy a dôsledky sa musia minimalizovať, pričom z predložených listinných dôkazov (fotodokumentácia, katastrálna mapa) vyplýva, že vchod do domu žalobcov je „zboku“. Vyjadril potom názor, že nariadenie žalobcami požadovaného neodkladného opatrenia, spočívajúceho v strpení prechodu cez celú parcelu Č.. XXX/X, ktorá je vo vlastníctve žalovaných, ako aj v zdržaní sa zásahov, ktoré by vytvárali prekážku pre prechod cez túto parcelu (a to až do právoplatného skončenia konania o veci samej), by predstavovalo značne neprimeraný zásah do ústavou garantovaného vlastníckeho práva žalovaných k predmetným nehnuteľnostiam, a preto návrh žalobcov zamietol. Záverom uviedol, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, v tomto prípade žalobcov, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý žiadajú dočasnú úpravu, podložili dostatočnými dôkazmi, z ktorých môže súd vyvodiť závery o prípustnosti a opodstatnenosti ich návrhu, keďže súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vykoná dokazovanie len v rozsahu dôkazných prostriedkov predložených tými, ktorí požadujú nariadenie neodkladného opatrenia a skutočností tvrdených v návrhu.

10. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia včas odvolanie a žiadali ho zmeniť a ich návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Súdu prvej inštancie vytkli, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že vec nesprávne právne posúdil. Nesúhlasili so záverom súdu prvej inštancie, že nešpecifikovali aká konkrétna ujma im bez nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia konaním žalovaných bezprostredne hrozí, keď poukázal na to, že žalobcovia v dome ani nebývajú, ale zdržiava sa tam J.. Z., pričom vyhodnotil, že poukazovali na ujmu vznikajúcu tretej osobe, ktorá nie je stranou sporu. V tejto súvislosti mali za to, že im „bezprostredná ujma vznikla“, keď im bol reálne znemožnený výkon ich vlastníckeho práva spočívajúci v možnosti nehnuteľnosť užívať nielen pre svoje potreby, ale aj pre potreby iných osôb a tiež znemožnené starať sa o stavbu riadne tak, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu. Za nesporné považovali, že im žalovaní reálne znemožnili vstup do ich nehnuteľnosti, pričom obsahom vlastníckeho práva nie je len samotné bývanie, ale aj

povinnosť vlastníka nehnuteľnosť udržiavať, realizovať nevyhnutné opravy, pravidelne vetrať, v zime kúriť a pod., pričom ak je toto vlastníkovi znemožnené, hrozí tu bezprostredná ujma tým, že dôjde k znehodnoteniu nehnuteľnosti, čo podľa ich názoru nie je nevyhnutné preukazovať a špecifikovať, keďže je to zrejmé a vyplýva to z povahy veci. Povinnosť vlastníka stavby udržiavať ju tak, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu, vyplýva aj zo stavebného zákona a nie je ju možné zaistiť bez možnosti prístupu vlastníka k stavbe. Poukázali aj na to, že J. Z. užíva oprávnené nehnuteľnosť po dohode s nimi, jeho právo oprávneného užívateľa je odvodené od práva vlastníkov, ktorí majú právo prenechať užívanie veci inému. S poukazom na to, že požadovali, aby súd uložil žalovaným povinnosť strpieť prechod cez celú J. Č.. XXX/X, čo by bolo podľa súdu prvej inštancie v rozpore s požiadavkou primeranosti, argumentovali, že pri prechode cez celú J. Č.. XXX/X sa nejedná o rozšírenie doterajšieho spôsobu prechodu s väčším zásahom do vlastníctva žalovaných, ako tomu bolo doteraz. Skutočnosť, že pôvodné vecné bremeno práva prechodu cez uvedenú parcelu v celej jej výmere bolo zriadené v prospech J. Z. „in personam“, považovali za rozpor s dobrými mravmi, keďže je zrejmé, že tým došlo k jej zavedeniu alebo uvedeniu do omylu. Mali tiež za to, že uložením povinnosti strpieť prechod cez celú parcelu nedochádza k obmedzeniu užívania nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných, prechodom cez ňu nedochádza k narušovaniu ich súkromia a samotní žalovaní túto parcelu taktiež používajú iba ako prechod ku vstupným dverám do svojho rodinného domu. Súhlasili s tým, že z predložených dôkazov je zrejmé, že vchod do ich domu je „z boku“, poukázali však na to, že je potrebné vziať do úvahy aj vstup do záhrady, ktorý je za domom a taktiež sa do nej vstupuje zo spornej parcely. Považovali za neúčelné J. Č.. XXX/X so šírkou cca 2m a výmerou 29m² rozdeľovať prípadným geometrickým plánom a oddeľovať úzky pás popri stene domu ku vchodu do domu a do záhrady. Takýto postup by taktiež nepovažovali v súlade s požiadavkou primeranosti, ktorú treba tiež aplikovať aj na ich práva. Mali za to, že realizácia ich práv spočívajúca v práve prechodu cez uvedenú parcelu je možná len za využitia dotknutej parcely v celom rozsahu. Uzavreli, že potrebu úpravy pomerov riadne osvedčili a preukázali naliehavú potrebu dočasnej úpravy.

11. Žalovaní 1/ a 2/ navrhli vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov, ktoré im umožnil odvolací súd postupom podľa ust. § 329 ods. 1 C.s.p., napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Odvolanie považovali za účelové a v kontexte s podaným návrhom za právne irelevantné. Zotrvli na svojich tvrdeniach, ktoré uviedli v odvolaní proti predchádzajúcemu rozhodnutiu Okresného súdu Pezinok zo dňa 13.05.2019 a zdôraznili, že žalobcovia ani v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani v odvolaní neuviedli také skutočnosti a dôkazy, ktoré by osvedčili bezprostredne im hroziacu ujmu. Záver súdu prvej inštancie, ktorý žalobcami tvrdené skutočnosti nepovažoval za odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia, považovali za správne, keď poukázali na to, že súd prvej inštancie pri vydaní tohto rozhodnutia správne akceptoval právny názor odvolacieho súdu a v súlade s ním aj správne rozhodol.

12. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/, 2/ a 3/ nie je dôvodné. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovaným zamietnutý, je vo výroku vecne správne, preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil, keď sa plne stotožnil aj s jeho odôvodnením, na ktoré týmto poukazuje a nepovažuje za potrebné ho opakovať. Za využitia ust. § 387 ods. 2 C.s.p. len na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a na odvolacie námietky žalobcov uvádza nasledovné.

13. Podľa ust. § 324 ods.1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa ust. § 325 ods.1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa ust. § 326 ods. 1 C. s. p. v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa ust. § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Citované zákonné ustanovenia upravujú neodkladné opatrenie ako inštitút procesného práva, ktorého účelom je rýchla (okamžitá) úprava právnych pomerov strán sporu. Pre úspešné uplatnenie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje zákon osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj naliehavosť potreby takejto dočasnej úpravy pomerov strán, teda osvedčenie, že bez úpravy právnych pomerov by bolo právo navrhovateľa neodkladného opatrenia ohrozené, pričom hrozba musí byť bezprostredná a reálna. Oba predpoklady musia byť naplnené súčasne, inak nie je možné návrhu vyhovieť. Vždy je potom potrebné skúmať, či je nárok navrhovateľa neodkladného opatrenia osvedčený, a či je neodkladné opatrenie potrebné. Ako správne vyhodnotil už súd prvej inštancie, existenciu vyššie uvedených skutočností je povinný osvedčiť jeho navrhovateľ, v našom prípade žalobcovia. Zároveň, ako tiež správne uviedol už súd prvej inštancie, súd musí uvážiť, aby dôsledkom nariadeného opatrenia nevznikla niekomu neprímeraná ujma s prihliadnutím na to, že nariadením opatrenia súdu možno iného obmedziť vo výkone jeho práv len v nevyhnutnom rozsahu a len v záujme sledovaného cieľa a účelu opatrenia, z čoho je nepochybné, že neodkladné opatrenie musí spĺňať požiadavku primeranosti. Súd prvej inštancie potom postupoval správne, keď skúmal podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Po preskúmaní žaloby vo veci samej, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, napadnutého uznesenia ako i súdneho spisu dospel odvolací súd k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že pre nariadenie žalobcami požadovaného neodkladného opatrenia neboli splnené predpoklady.

15. Odvolací súd považuje v tejto súvislosti tiež za potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len vtedy, ak je skutočne potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, teda ak nastane medzi nimi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchly zásah súdu a poskytnutie súdnej ochrany. Preto musí jeho navrhovateľ, v tomto prípade žalobcovia, osvedčiť, že je tu reálne nebezpečenstvo a bezprostredne im hroziaca ujma. Ohrozenie práv (nároku) a hrozba bezprostrednej ujmy žalobcov musí byť konkrétna a žalobcovia ju musia osvedčiť, nestačí ju iba tvrdiť. Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže ide o opatrenie, ktoré je namieste nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu určitej reálne hroziacej konkrétnej ujme potrebné bezodkladne, teda rýchlo a okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím. Možno teda zhrnúť, že ak žalobcovia navrhli voči žalovaným nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sledovali dosiahnutie úpravy pomerov sporových strán, mali povinnosť tvrdiť a osvedčiť, že bez takejto úpravy pomerov im vzhľadom na konanie žalovaných reálne a bezprostredne hrozí konkrétna ujma, ktorej je možné zabrániť len rozhodnutím (neodkladným opatrením) súdu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia naliehavosť potreby ochrany svojich práv navrhovaným neodkladným opatrením neosvedčili.

16. Ako už uviedol odvolací súd v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, vlastnícke resp. spoluvlastnícke práva strán sporu ku konkrétnym nehnuteľnostiam a polohové usporiadanie jednotlivých parciel a rodinných domov strán na nich umiestnených korešpondujú s opisom skutkového a právneho stavu žalobcami v žalobe aj v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a nie sú ani sporné. Rovnako nie je sporné ani to, že do rodinného domu žalobcov (ktorý nadobudli do spoluvlastníctva bez prístupu doň) sa vstupuje výlučne cez J. Č.. XXX/X, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných, že iný vstup do rodinného domu žalobcov v súčasnosti neexistuje, pričom z listinných dôkazov a to z fotodokumentácie a z katastrálnej mapy je nepochybné, že vchod do domu žalobcov je „zboku“ (z podbránia), a že J. Č.. XXX/X zároveň slúži aj na vstup do záhrady žalobcov (J. Č.. XXX/X), nachádzajúcej sa za ich rodinným domom. Zo žaloby žalobcov vyplýva, že sa proti žalovaným domáhajú zriadenia vecného bremena v prospech každodobého vlastníka stavby vyššie špecifikovaného rodinného domu, spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez celý pozemok žalovaných J. Č.. XXX/X (o výmere 29 m²). Žalobcovia tiež preukázali, že žalovaní vymenili dňa 20.04.2019 zámok na bráne, slúžiacej ako vstup na J. Č.. XXX/X, že žalobkyňa 2/ podala v rovnaký deň trestné oznámenie, a že žalovaní žalobcom 1/ a 2/ neumožnili vstup na parcelu v ich vlastníctve Č.. XXX/X a cez ňu do domu.

17. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia tvrdili (ale ničím neosvedčili), že v ich dome býva O. Z., ktorý sa konaním žalovaných nemá ako dostať k svojim osobným veciam a je donútený prespávať u známych. Uvedené vyplýva aj z trestného oznámenia žalobkyne 2/, v ktorom uviedla, že sa so žalobcom 1/ na miesto dostavili s hliadkou PZ po tom, ako jej telefonoval O. Z., ktorý sa zdržiava

na uvedenej adrese, že žalovaný 1/ vymenil zámok a on sa nevie dostať do domu. Vo východiskách pre nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia poukazovali na ujmu, ktorá vzniká zamedzením vstupu do ich rodinného domu O.Š. Z., ktorý v ich dome býva. V tejto súvislosti odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uvádza, že O. Z. nie je stranou v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia ani v spore o žalobe žalobcov a on sám sa voči žalovaným ani ničoho nedomáha. Ak teda žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukazovali na ujmu, ktorá zamedzením vstupu do ich rodinného domu vzniká tretej osobe (ktorá nie je stranou tohto sporového konania), nie je to možné považovať za osvedčenie ujmy bezprostredne hroziacej žalobcom ako strane sporu, ktoré by odôvodňovalo potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami nariadením neodkladného opatrenia. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ďalej uviedli, že vyššie uvedeným konaním žalovaných im bol znemožnený vstup do ich domu, že žalovaní odstránili z brány poštovú schránku pre ich dom, a že v uzamknutom podbráni sa nachádza spoločná vodomerná šachta a vodomerník. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovia však vo svojom návrhu vôbec neuviedli, aká konkrétna ujma práve im bez nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia týmto konaním žalovaných bezprostredne hrozí a v tomto smere nijak neargumentovali. Ak potom súd prvej inštancie dospel k záveru, že i keď žalobcovia osvedčili existenciu svojho vlastníckeho a užívacieho práva (k domu), ktorému žiadali neodkladným opatrením poskytnúť ochranu, aj právny vzťah medzi žalobcami (ako vlastníckymi domu R.. Č.. XXX, na prístup ku ktorému požadujú žalobou zriadenie vecného bremena) a žalovanými (ako vlastníckymi parcely Č.. XXX/X, ku ktorej žalobcovia požadujú zriadiť vecné bremeno práva prechodu a prejazdu in rem), nijak neosvedčili naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán, ani nebezpečenstvo im bezprostredne hroziacej ujmy, čo viedlo k zamietnutiu ich návrhu, sú jeho skutkové aj právne závery správne a odvolací súd s nimi súhlasí.

18. Ak žalobcovia v odvolaní argumentovali tým, že J. Z. užíva dom oprávnené (po dohode s nimi) a jeho právo je odvodené od ich vlastníckeho práva, a že majú právo prenechať užívanie domu inému, odvolací súd uvádza, že uvedené nemá žiadny vplyv na správny záver súdu prvej inštancie, že žalobcovia neosvedčili naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán (teda žalobcov a žalovaných), ani nebezpečenstvo im bezprostredne hroziacej ujmy. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že žalobcami požadované neodkladné opatrenie by bolo možné v posudzovanej veci nariadiť len vtedy, ak by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, teda vtedy, ak by bez jeho nariadenia hrozila žalobcom konkrétna bezprostredná ujma, ktorej by bolo možné nariadením neodkladného opatrenia predísť. V danej veci je však z návrhu žalobcov úplne zrejmé, že nepoukazovali na žiadnu ujmu, ktorá hrozí im, ale na ujmu od strán sporu úplne odlišnej osoby J. na Z., ktorý v prvom rade nie je stranou sporu a v druhom rade sa voči žalovaným s poukazom na jeho ujmu ani ničoho nedomáha. Ak žalobcovia ďalej v odvolaní poukazovali na to, že obsahom vlastníckeho práva nie je len samotné bývanie, ale aj povinnosť vlastníka nehnuteľnosť udržiavať, realizovať nevyhnutné opravy a tak ďalej, pričom konaním žalovaných im bolo znemožnené starať sa o stavbu domu a im hrozí bezprostredná ujma tým, že dôjde k znehodnoteniu domu, odvolací súd uvádza, že ide o úplne nový argument, ktorý v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vôbec nespomenuli a nedôvodili ním, a preto ani nebol predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia totiž v žiadnom prípade neargumentovali tým, že práve mienili svoj dom opravovať a udržiavať v snahe predísť jeho znehodnoteniu, v čom im žalovaní svojím konaním zabránili, čím by im mala bezprostredne hrozit' ujma v podobe nejakého konkrétneho znehodnotenia domu. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa ust. § 329 ods. 2 C.s.p. je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, pričom v čase rozhodovania o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia nebol žiadny takýto argument žalobcov prezentovaný. Odvolacie námietky žalobcov potom nemohli spochybniť správnosť napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Prvoinštančný súd bol viazaný jednak navrhovaným znením neodkladného opatrenia, ako aj samotným obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žalobcovia v zmysle ust. § 326 ods. 1 a 2 C.s.p. opísali rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce podľa ich názoru potrebu neodkladnej úpravy pomerov a priložili dôkazy, pričom vyhodnotením tvrdení žalobcov a nimi predložených dôkazov súd prvej inštancie ustálil, ktoré skutočnosti žalobcovia osvedčili, následne vec právne posúdil a dospel k svojmu rozhodnutiu. Odvolací súd na túto novú argumentáciu žalobcov nemohol prihliadnuť, pretože počas odvolacieho konania je povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

(ust. § 366 C.s.p.), čo však nie je prípad prejednávanej veci. Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené reštriktívne ako výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. V posudzovanej veci o tzv. novoty v odvolacom konaní nešlo. Napokon, žalobcovia v odvolaní ani netvrdili a ani nepreukazovali žiadny takýto dôvod prípustnosti použitej novoty. Naopak, podľa názoru odvolacieho súdu im nič nebránilo v tom, aby svoje tvrdenia a argumenty, ktoré prvýkrát predniesli až v odvolacom konaní, použili (ak sa zakladajú na skutočnosti) už v konaní pred súdom prvej inštancie. Predkladanie ďalších tvrdení ako novoty v odvolacom konaní je preto v prejednávanej veci neprípustné. Odvolací súd preto vyhodnotil tieto odvolacie námietky žalobcov za nedôvodné a nespôsobilé spochybníť správne rozhodnutie súdu prvej inštancie.

19. Ani odvolacia námietka žalobcov, ktorou neakceptovali požiadavku primeranosti, keď tvrdili, že realizácia ich práv, spočívajúca v práve prechodu cez parcelu žalovaných Č.. XXX/X, je možná len za využitia dotknutej parcely v celom rozsahu, neobstojí. I keď súhlasili, že vchod do ich domu je „zboku“, mali za to, že je potrebné vziať do úvahy aj vstup do ich záhrady, ktorý je za domom, pričom do ich záhrady sa vstupuje tiež zo spornej parcely. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že už samotné neosvedčenie naliehavosti potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán a neosvedčenie žalobcom bezprostredne hroziacej ujmy muselo v posudzovanej veci viesť k zamietnutiu ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto ani nebolo potrebné zaoberať sa ostatnými predpokladmi, ktoré musia byť pre nariadenie neodkladného opatrenia kumulatívne splnené. Nebolo potom ani potrebné sa zaoberať neprimeranosťou navrhovaného neodkladného opatrenia. Napriek tomu považuje za potrebné (v zhode so súdom prvej inštancie) uviesť, že v súlade s ustálenou súdnou praxou zastáva názor, že navrhované neodkladné opatrenie musí byť primerané chránenému nároku, a že pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, jeho zásahy a dôsledky sa musia minimalizovať, a teda by malo byť nariadené len v nevyhnutnom rozsahu, aby boli žalovaní ako vlastníci J. Č.. XXX/X čo najmenej obmedzení. Žalobcami navrhované neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého by im malo byť priznané až do skončenia konania o veci samej právo prechádzať po celej J. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných a žalovaným uložená povinnosť to strpieť, vyhodnotil aj odvolací súd za úplne neprimerané, pretože ide rozhodujúcim spôsobom nad rámec rozsahu nevyhnutného prístupu k domu žalobcov, ktorý je nesporne „zboku“ a nachádza sa v prednej časti J. Č.. XXX/X.

20. Vo vzťahu k argumentácii žalobcov, že nimi požadované neodkladné opatrenie spočívajúce v práve prechodu cez parcelu žalovaných Č.. XXX/X v celom rozsahu je nevyhnutné, pretože J. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných slúži aj na vstup do záhrady žalobcov (J. Č.. XXX/X), ktorá je za ich domom, a ku ktorej nemajú iný prístup, odvolací súd uvádza, že táto argumentácia nemôže v žiadnom prípade obstať. Ako už bolo uvedené vyššie, pre úspešné uplatnenie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje zákon okrem iného aj osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zo žaloby žalobcov vyplýva, že sa proti žalovaným domáhajú zriadenia vecného bremena v prospech každodobého vlastníka stavby rodinného domu R.. Č.. XXX (v súčasnosti v ich podielovom spoluvlastníctve), spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez celý pozemok J. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných. Uvedeného sa domáhajú napriek tomu, že vchod do ich domu je „zboku“, v prednej časti parcely žalovaných Č.. XXX/X, čo ani nie je sporné, avšak dôvodí tým, že J. Č.. XXX/X je „malá“ a slúži aj ako prístup k ich záhrade, pričom bez tohto prístupu by žalobcovia museli vytvoriť vo svojom dome otvor, ktorým by vstupovali do záhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu (výlučne pre účely rozhodovania o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) potom však žalobcovia ničím neosvedčili dôvodnosť svojho hmotnoprávneho nároku vo veci samej, ktorému žiadali poskytnúť súdnu ochranu, teda neosvedčili, že možno predbežne usudzovať na ich úspech v základnom konaní o veci samej. Je totiž potrebné si uvedomiť, a uviedol to už súd prvej inštancie, že ak aj v konaní o veci samej dospeje prípadne k záveru, že právo cesty treba zriadiť, malo by to byť takým spôsobom a v takom rozsahu, aby bol povinný vlastník pozemku čo najmenej obmedzený. Žalobcovia v žalobe argumentujú ustanovením § 151o ods. 3 Obč. zák., podľa ktorého, ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. V súlade so závermi ustálenej výkladovej praxe treba pre účely nariadenia neodkladného opatrenia nárok považovať za osvedčený vtedy, ak je tu v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pravdepodobnosť jeho existencie. Uvedené v posudzovanej veci znamená, že i keď rozhodnutie o veci samej nemožno prejudikovať, nárok uplatnený vo veci samej by sa mal javiť ako dôvodný a na základe žalobcami osvedčovaných skutočností by sa malo

predbežne javiť ako pravdepodobné, že vo veci samej bude ich žalobe vyhovené, teda, že súd zriadi v prospech každodobého vlastníka stavby rodinného domu R.. Č.. XXX vecné bremeno, spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez celý pozemok J.. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných. Takýto záver však nie je podľa názoru odvolacieho súdu možné prijať. Ako vyplýva z ust. § 151o ods. 3 Obč. zák. a ako aj správne uviedol súd prvej inštancie, základnými predpokladmi pre zriadenie práva cesty súdom sú, že právo cesty sa týka pozemku, ktorý je príľahlý k stavbe oprávneného z vecného bremena, právo cesty sa môže zriadiť len v prospech vlastníka stavby, vlastník stavby nemôže zabezpečiť prístup k stavbe inak, a že vecné bremeno zodpovedajúce právu cesty možno zriadiť iba na tento konkrétny účel. Z uvedeného je nepochybné, že právo cesty možno zriadiť zjednodušene povedané len k pozemku, ktorý je príľahlý k stavbe a v prospech vlastníka stavby, pričom záhrada v žiadnom prípade nie je stavbou. Z ust. § 151o ods. 3 Obč. zák. tiež nemožno vyvodiť, že by bolo vôbec možné zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok k záhrade. Pre účely rozhodovania o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potom zrejmé, že žalobcovia neosvedčili už dôvodnosť žalobou uplatneného nároku vo veci samej, ktorému žiadali poskytnúť súdnu ochranu, keď neosvedčili, že by im malo patriť právo na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez celý J.. Č.. XXX/X vo vlastníctve žalovaných. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že bez osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Odvolacie námietky žalobcov, ktorými odôvodňovali nárok na dočasné právo cesty cez celý dotknutý pozemok žalovaných, potom z týchto dôvodov vyhodnotil za nedôvodné.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je potom nepochybné, že pre nariadenie žalobcami požadovaného neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky. Ak súd prvej inštancie návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, rozhodol správne a odvolací súd s jeho rozhodnutím súhlasí.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a žalovaným, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).